

Op de Hoogte

Nieuwsbrief van de Leidse
Binnenstadsgemeente

28 november 2021, 29^e jaargang

Dienst

in de Hooglandse Kerk:

Zondag 28 november 2021, 10.00 uur.

Voorganger: ds. I. de Zwart

Organist: Willeke Smits

Gecombineerde Collecte:

Diaconie, Prot. Gemeente Leiden en kosten
predikanten en kerkelijk werkers,

op rekening NL71INGB0678651094

t.n.v. Protestantse Gemeente Leiden

o.v.v. collecte 28 november 2021 LBG,

of met de Givt-app.

Vieren:

Zondag 28 november, ds. Ingrid de Zwart, Deventer, eerste advent.

17.00 uur ds. Bert Kuipers, cantatedienst.

Zondag 5 december, ds. Margreet Klokke, tweede advent, met medewerking
van de Leidse Cantorij onder leiding van Hans Brons.

Zondag 12 december, ds. Margreet Klokke, derde advent.

Zondag 19 december, ds. Hans Bouma, verhaaldienst, vierde advent.

In deze Op de Hoogte:

- Van de predikant
- Cantatedienst
- Verhaaldienst
- Kerk in actie voor vluchtelingen
- Van de voorzitter
- Kindernevendienst
- Column: Digitaal naar Kerst (2)

Van de Predikant

Bij de kerkdiensten

Vandaag, op zondag 28 november, begint de Advent – een tijd van het kerkelijk jaar, die velen dierbaar is.

De sfeer van verwachting, die wordt opgeroepen door elke week die kaars meer, is aanstekelijk. De liederen die bij deze periode horen zijn warm van toon. Een goede advent gewenst!

Met ingang van eerste advent gebruiken we een enigszins aangepaste liturgie. Er zijn voorstellen vanuit de gemeente en vanuit de liturgiecommissie in opgenomen.

U leest er meer over in het stukje van de voorzitter van de kerkenraad, Henk ten Voorde, verderop in deze Op de Hoogte.

Tot Kerstmis wordt er een serie diensten gehouden met als thema 'Een openbaring!'.

Er wordt uit de Openbaring van Johannes gelezen. Een boek, met een vertrouwen- wekkende

boodschap: De zachte krachten zullen winnen in 't eind.

Op het moment dat ik deze kopij schrijf, weet ik niet wat ds. Ingrid de Zwart, die op eerste Advent bij ons te gast is, gaat lezen. Zij is stadspredikant in de Lebuïnuskerk in Deventer. Wel weet ik, dat de kinderen meedoen met de serie

'Een Openbaring'. Jasmijn van de Weide zal elke week als Johannes van Patmos optreden in de dienst, en de kinderen een brief meegeven om in hun eigen dienst te lezen.

Cursussen

Vanwege de ontwikkelingen in de pandemie geef ik de Kerncursus en de cursus 'Een Openbaring!' weer in twee groepen, een middaggroep en een avondgroep. In de afgelopen winter hebben we allemaal ervaring gekregen in het vinden van oplossingen voor de beperkingen die ons worden opgelost... In januari begint er een nieuwe cursus, 'Wijn en wijsheid' voor studenten en young professionals. De gedachten van een Bijbelse filosoof, Prediker, over de zin van het leven, vormen het uitgangspunt van het gesprek. We zullen bij elkaar komen in de Hooglandse Kamer, de cursus is open voor iedereen, of je nu lid bent van de LBG of niet. De eerste datum is 20 januari, hopelijk zijn de maatregelen dan weer versoepeld. Je kunt je aanmelden bij mij, via klokke@leidsebinnenstadsgemeente.nl

Gezocht en gevonden

Sinds ik de rubriek 'gezocht en gevonden' ben begonnen, wordt mij af en toe gevraagd: Wil je een oproep doen voor aanvulling van onze groep? Deze keer is het de schoonmaakploeg, die om uitbreiding vraagt. Het is een van de leukste groepen van de LBG. Op donderdagmorgen, als ze o.l.v. Ronald en Peter de kerk onderhanden nemen, drink ik vaak koffie met hen. Het is mooi werk, zorgen voor ons eeuwenoude gebouw. En tussen de bedrijvigheden door, wordt er naar elkaar gevraagd en er wordt plezier

gemaakt. De laatste keer werd er verzocht: 'Het houtwerk moet nodig gedaan worden, we komen er niet aan toe!' Kom een keer helpen, en kennismaken met de groep. Je kunt je ervoor aanmelden via info@hooglandsekerk.com

Bericht van een lid van de schoonmaakploeg

'Lees maar, er staat niet wat er staat',
dichtte Martinus Nijhoff.

Op één van de zerken in de Hooglandse Kerk heeft de steenhouwer een fout gemaakt. Zoekt en gij zult vinden. De vindtocht begint met 85, 87 en 132.

Voor de oplossing kunt u terecht bij René van Haelen.

*Met een hartelijke groet!
Ds. Margreet Klokke*

o-o-o-o-o

Van de voorzitter

Kerkenraad besluit tot wijzigingen in de diensten met inachtneming van opmerkingen tijdens de gemeenteavond

Op de gemeenteavond van 11 oktober jl. zijn ruim dertig gemeenteleden aanwezig geweest. Daarbij heeft een groot aantal leden van de kerkenraad geluisterd naar de inbreng vanuit de gemeente over de eerdere voornemens de liturgie te wijzigen en daarnaast alleen nog op Witte Donderdag en niet langer ook op Goede Vrijdag het Heilig

Avondmaal te vieren. Deze inbreng is uitvoerig besproken in de kerkenraadsvergadering van 13 oktober. Daarbij is niet alleen stilgestaan bij de weergave door de rapporteurs van de verschillende groepjes tijdens de gemeenteavond zelf. De kerkenraad heeft ook uitdrukkelijk aandacht besteed aan de uitgebreide aanvullingen op die weergave door de kerkenraadsleden die op 11 oktober aanwezig waren en die deel uitmaakten van die groepjes.

Procedure

Het moderamen heeft goed geluisterd naar de zeer betrokken opmerkingen vanuit de gemeente, die soms met hartstocht naar voren zijn gebracht, en naar de bespreking daarvan door de kerkenraad. Uiteindelijk heeft het moderamen - op basis van de opmerkingen tijdens de gemeenteavond en de bespreking door de kerkenraad op 13 oktober - een aangepast voorstel gemaakt en aan de kerkenraad voorgelegd. In de vergadering van 17 november heeft de kerkenraad dat aldus aangepaste voorstel unaniem aanvaard. De wijzigingen gaan in op de eerste zondag van het nieuwe kerkelijk jaar, de eerste zondag van Advent 2021.

De wijzigingen

De wijzigingen in de diensten zijn de volgende, steeds met een korte toelichting:

- De paaskaars brandt al voor de dienst begint, als teken ervan dat het licht van Christus altijd brandt. Wij steken de kaars niet zelf aan, en blazen hem ook niet zelf uit, dat gaat buiten ons om.

- We gaan staan tijdens het loflied ná het kyrie, het is een teken van de opstanding, in reactie op het toezeggen van 'vergeving, bevrijding, vertrouwen en hernieuwde toewijding, door Jezus Christus onze Heer' aan het einde van het kyrie.
- Na het gloria en (op verzoek van enkele mensen tijdens de gemeenteavond!) vóór het moment met de kinderen komt de groet. Dit is de afsluiting van de voorbereiding en markeert het begin van de dienst van het woord, waarin de ontmoeting met de Eeuwige plaatsvindt.
- Op de gemeente-avond is duidelijk gebleken dat in de LBG de groet van Paulus 'Genade zij u en vrede van God onze Vader en van Jezus Christus, door de heilige Geest' als een dragend element van de kerkdienst wordt beschouwd. Daarom zal dit de meest gebruikte groet worden, naast andere mogelijkheden. Voorganger en gemeente spreken deze groet in wisselspraak uit.
- We gaan niet meer staan tijdens het lied na de preek, we blijven zitten, om nog rustig na te kunnen mijmeren over het gehoorde. Als er ná het lied na de preek een afkondiging van geboorte of overlijden wordt gedaan, gaan we pas staan – en dat is dan een mooi, plechtig moment, omdat het nu geen verlenging meer is van het staan tijdens het lied na de preek.
- Op de gemeente-avond hebben we gehoord dat niet iedereen zich thuis voelt bij responsies van de gemeente in de liturgie, daarom beperken we die – ze zullen voortaan ontbreken bij de voorbeden.
- Mede naar aanleiding van verzoeken die op de gemeenteavond zijn gedaan gaan we (weer) vaker het

Heilig Avondmaal vieren, in beginsel zeven keer per jaar.

- In de stille week volgen we de beweging van het lijdensverhaal van Jezus: op Palmpasen vieren we de intocht in Jeruzalem en houden we in de avond een Passievesper, op Witte Donderdagavond gedenken we het laatste avondmaal van Jezus met zijn leerlingen (met avondmaal in een kring op het koor), op Goede Vrijdag staan we stil bij Jezus' eenzame gang naar het kruis in een morgengebed en in een avonddienst (met beklag Gods op het koor), in de Paasnacht vieren we Jezus' doortocht door het donker van de dood naar het morgenlicht van Pasen in een dienst van de Ekklesia (met een lichtritueel en avondmaal), en op Paasmorgen vieren we zijn opstanding uit de dood en verschijning aan zijn vrienden.

Het zal voor ons allemaal af en toe wennen zijn, maar met veel vertrouwde en enkele nieuwe elementen gaan we samen dankbaar verder op weg en vinden we elkaar in de vreugde die ons naar dit huis voert (Lied 280).

*Met hartelijke groet,
Henk ten Voorde,
voorzitter kerkenraad*

0-0-0-0-0

Cantatedienst

De tweede cantatedienst van dit seizoen is vanmiddag, 28 november, om 17.00 uur in de Hooglandse Kerk. In deze cantatedienst zal het motet van Georg Philipp Telemann 'Jauchzet dem Herrn, alle Welt' (TWV 7:20) centraal staan.

Deze virtuoze solocantate voor bas-solo en concertante trompet schreef Telemann tussen 1712 en 1721. De tekst van psalm 100 wordt door Telemann muzikaal uitgedrukt door woorden als 'Jauchtzet', 'Freuden' en 'Frohlocken' buitengewoon expressief te verklanken.

Verder klinkt er het Domine Deus van Bach uit zijn Missa Brevis in A. Deze aria is een intiem trio voor de bas, het continuo en een vioolpartij waarvan de hoge ligging en de grote sprongen omhoog het hemelhoge (coelestis) karakter van de Heer lijken te illustreren.

De jonge bas-bariton Juke Wyminga zal deze werken zingen met musici onder leiding van Gilles Michels. Organist is Bert Mooiman.

De voorganger bij deze dienst is ds. Bert Kuipers.

o-o-o-o-o

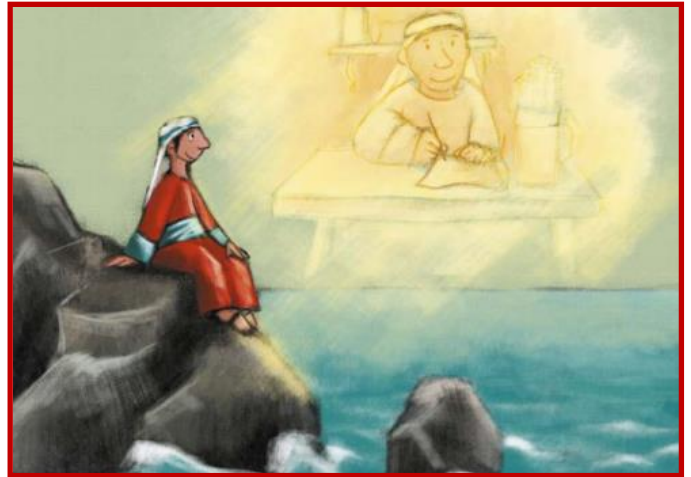
Kindernevendienst

De kindernevendienst gebruikt al enkele jaren bij de zondagse diensten het programma en de hulpmiddelen van Bijbel Basics.

Op het voorblad van de Op de Hoogte ziet u hiervan regelmatig een illustratie en de daarbij behorende bijbeltekst, aangepast aan de leeftijd van de kinderen.

Gedurende deze adventsperiode wordt hiervan tijdelijk afgeweken en gaan de kinderen in gesprek over het thema dat

ook in de dienst voor de volwassenen wordt behandeld: een Openbaring.

In overleg met ds. Klokke heeft Jasmijn van der Weide van de komende preken een voor de kinderen begrijpelijke versie gemaakt. Als Johannes op Patmos zal zij het verhaal samenvatten. Voor de serie verhalen heeft zij een speciaal lied geschreven, op de melodie van lied 444, "Nu daagt het in het oosten":

*Johannes zit te dromen
van wat de Heer zal doen:
Hij wil op aarde wonen,
een prachtig visioen!*

*Het slechte wordt verslagen,
het goede overwint.
Verwacht Hem alle dagen,
Gods Zoon, Maria's kind.*

o-o-o-o-o

Verhaaldienst

Op zondag 19 december om 10.00 uur gaat ds. Hans Bouma opnieuw voor in een verhaaldienst in de Hooglandse Kerk. Willeke Smits begeleidt de dienst op het orgel.

Ds. Bouma leeft zich in in het verhaal achter Psalm 139: Uw hand op mij.

'Ik val meteen maar met de deur in huis en ik weet dat je me dat niet kwalijk neemt, daar ben je mijn vriend voor, maar moet je nou zo gelukkig zijn met een God die vertrouwd is met je meest verborgen overwegingen, je geheimste emoties, een God die je geen moment aan zijn aandacht laat ontsnappen – Hij kan je ook benauwen, deze God.'

Woorden van Simeon in een gesprek met koning David over een recente psalm van zijn vriend. Psalm 139. De psalm 'Heer, U kent mij, U doorgrondt mij.' In deze dienst doet David bij monde van Hans Bouma verhalenderwijs verslag van dit gesprek. Met als titel Uw hand op mij. Een even spannend als troostend en inspirerend verslag waaraan Willeke Smits muzikaal deelneemt. Ook een verslag dat op deze vierde Adventszondag een heel eigen betekenis krijgt.

o-o-o-o-o

Column **Digitaal naar Kerst (2):** **de QR-code en de Schepping**

door Kathinka de Ruiter.

Ik vermoed dat de meeste mensen kennis gemaakt hebben met de QR-code in de liturgie voor de collecte. Je scant de code met je telefoon en de code leidt je naar je bank app om een betaling over te maken naar een rekeningnummer dat al is ingevuld.

Super handig, mits je over een telefoon beschikt die de code kan scannen. Eigenlijk is de collecte QR-code een meer geavanceerde toepassing van de QR-code. 'QR' staat voor 'Quick Response', dus 'snel antwoord'. Het is in de jaren '90 in Japan ontwikkeld als een soort compacte streepjescode om snel auto-onderdelen te kunnen identificeren. Zo hoefden ze maar te scannen en wisten meteen het type onderdeel.

Tegenwoordig wordt de code gebruikt om je snel naar meer informatie te leiden als link tussen drukwerk, zoals posters en folders, en websites op internet. Bijvoorbeeld in een museum. Je scant de QR-code op het bordje bij een kunstitem en je wordt naar een stukje tekst op internet geleid om er meer over te lezen of er misschien wel een quizvraag over te beantwoorden.

Je ziet het ook op de poster voor de Kerstnachtdienst: je scant de code en je komt op de website leidenviertkerstmis.nl

om er meer over te zien en te lezen. Een QR-code is vergelijkbaar met een vingerafdruk. Zoals een vingerafdruk uniek is voor jou en naar jou toe leidt, is een QR-code een unieke code die leidt naar een bepaalde webpagina op internet, naar een andere, digitale wereld.

Over een andere wereld gesproken: zou er een QR-code naar God bestaan?

Hoe mooi zou het zijn als we een code kunnen scannen die meteen naar God leidt om meer van Hem te zien.

Ik denk dat die er is.

Ik denk dat we de Schepping kunnen zien als één grote QR-code die naar God leidt.

Ik geloof dat de Schepping een manifestatie van God is en dat als je die scant, als je goed om je heen kijkt, je iets van God ziet door de Schepping heen.

Ik denk dan bijvoorbeeld aan de diversiteit, de grootsheid, de complexiteit, de veerkracht of herstellende kracht van de natuur. Bovendien zegt de Bijbel dat wij zijn geschapen naar Zijn beeld en gelijkenis (Genesis 1:26-27), dus dan zouden we ook iets van Hem in elkaar kunnen zien, toch? Die glimlach, die arm om ons heen, dat berichtje 'ik denk aan je'... De aandacht voor elkaar, elkaar écht zien of horen.

Dat laatste schijnt tegenwoordig zo moeilijk te zijn, dat er allerlei cursussen 'actief luisteren' worden aangeboden. In ons drukke bestaan, is het soms ook moeilijk om jezelf even opzij te zetten en ruimte te maken, in je tijd en in je hoofd, voor iemand anders. Maar ik denk wel dat als we dat blijven doen, we iets van God in elkaar kunnen zien. Moge wij elkaar dragen op weg naar Kerst en alle dagen van ons leven.

o-o-o-o-o

Kerk in Actie voor vluchtelingen

Van 22 t/m 27 november gingen 7500 collectanten in honderden plaatsen in Nederland namens Kerk in Actie huis aan huis collecteren voor vluchtelingenkinderen in Griekenland. Directeur Jurjen de Groot: "We kunnen niet weggijken, het is onze verantwoordelijkheid om er voor vluchtelingen te zijn." De schrijnende situatie van vluchtelingenkinderen staat centraal. "Hun situatie is zo urgent," zegt De Groot. "We geloven dat deze kinderen recht hebben op een beter leven. We helpen hen met voedsel, kleding, zorg en onderwijs en proberen hen op een betere plek te krijgen. Ook investeren we in de landen van herkomst in een beter leven voor kinderen."

U kunt ook meedoen, gewoon vanuit huis! Maak uw eigen online collectebus aan en vraag uw familie en vrienden via WhatsApp of social media om een gift in uw digitale bus. Samen kunnen we veel kwetsbare kinderen een sprankje hoop bieden.

**kerk
in actie**

Maak je eigen online collectebus!

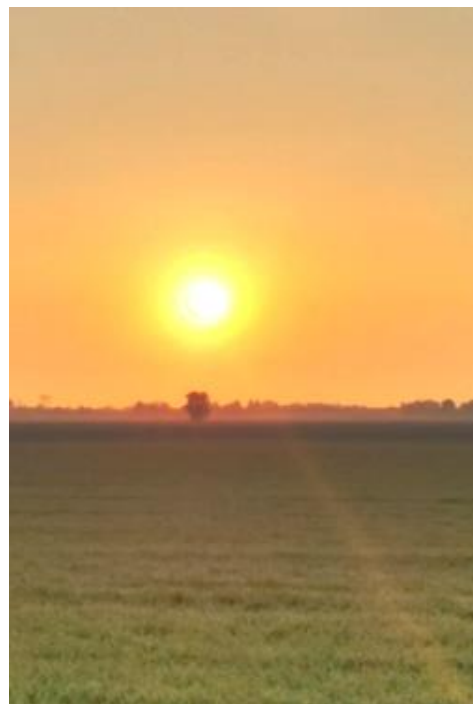
Online collectebus aanmaken

Maak uw eigen collectebus aan op **kerkinactie.digicollect.nl** en vraag uw familie en vrienden via WhatsApp of uw social mediakanalen om een bijdrage in uw digitale bus.

Kerk in actie

*Het zal geschieden in de laatste dagen
dat God verschijnt met macht en Majesteit
en in zijn licht de dageraad laat komen
die onze duisternissen weg doet stromen.
Zijn huis, hoog op de berg, staat vast in wijs beleid
als onderkomen van zijn welbehagen*

Liedboek 455 : 1

Agenda

28 november	Cantatedienst	17.00 uur	Hooglandse kerk
7 december	Leerhuis (ook via Teams)	20.00 uur	Hooglandse Huys
14 december	Labyrint avond, opgeven via: labyrint.pgl@gmail.com	20.00 uur	Online

De volgende **Op de Hoogte** komt uit op **zondag 12 december**.
Kopij kunt u bij de redactie inleveren tot **maandagavond 6 december**.

De website van de Leidse Binnenstadsgemeente:

www.leidsebinnenstadsgemeente.nl

Deze en vorige 'Op de Hoogten' zijn op de website na te lezen:
(onder 'archief' en vervolgens 'Op de Hoogte')

Redactie Op de Hoogte: Aad Hamoen, Wim Timmers, Hetty Veldhuyzen van Zanten

Bijdragen en mededelingen ontvangen we graag op het e-mailadres:

Opdehoogte@leidsebinnenstadsgemeente.nl

Postadres: Carneoolstraat 32, 2332 KB Leiden

predikant: Ds. M.R. Klokke,
Oude Rijn 156, 2312 HM Leiden, tel.: 06-48228505
email: klokke@leidsebinnenstadsgemeente.nl